

2023:APHC:9884

ఆంధ్రప్రదేశ్ హైకోర్టు

మంగళవారం (ఏప్రిల్ నాల్గవ రోజు) రెండు వేల ఇరవై మూడు

ప్రస్తుతం

గౌరవనీయులైన శ్రీ జస్టిస్ రవి నాథ్ తిలహరి

రిట్ పిటిషన్ నెంబరు: 7985 ఆఫ్ 2023

మధ్య:

నల్లచెరువు ఓబులేసు నాగేశ్వరరావు, వయస్సు 24, డోర్ నెం.1/1570, కందిపాలెం రెవెన్యూ వార్డు
నెం.1, కడప జిల్లా.

... పిటిషనర్(లు)

మరియు:

1. ఏపీ ఇంధన శాఖ ప్రిన్సిపల్ సెక్రటరీ, సెక్రటేరియట్ బిల్డింగ్స్, అమరావతి.

చైర్మన్ అండ్ మేనేజింగ్ డైరెక్టర్, ఏపీఎస్పీడిసీఎల్, కార్పొరేట్ కార్యాలయం, తిరుచానూరు రోడ్డు,
తిరుపతి.

సూపరింటెండెంట్ ఇంజనీర్ (ఎస్ఈ), కడప ఆపరేషన్ సర్కిల్, ఏపీఎస్పీడిసీఎల్, కడప జిల్లా.

... ప్రతిస్పందకులు

పిటిషనర్ తరపు న్యాయవాది: పి.సాయి సూర్యతేజ

ప్రతివాదుల కొరకు సలహా: GP ఫర్ ఎనర్జీ

కోర్టు ఈ క్రింది వాటిని చేసింది: ఉత్తర్వు

2023:APHC:9884

ఆంధ్రప్రదేశ్ హైకోర్టు

* * * *

రిట్ పిటిషన్

నెం.7985 ఆఫ్ 2023

నల్లచెరువు ఓబులేసు

..... అర్జీదారు

మరియు

ఆంధ్రప్రదేశ్ రాష్ట్రం, ఇంధన శాఖ, దాని ప్రధాన కార్యదర్శి, సచివాలయ భవనాలు, అమరావతి, మరో ఇద్దరు.

..... ఉత్తరవాది

తీర్పు వెలువడిన తేదీ: 04.04.2023

ఆమోదం కోసం సమర్పించబడింది:

గౌరవనీయులైన శ్రీ జస్టిస్ రవి నాథ్ తిలహరి

1. తీర్పులను చూడటానికి స్థానిక వార్తాపత్రికల రిపోర్టర్లను అనుమతించవచ్చా? అవును/కాదు
2. తీర్పు కాపీలను లా రిపోర్టర్లు/జర్నల్స్కు మార్క్ చేయాలా లేదా
3. తీర్పు యొక్క న్యాయమైన కాపీని మీ ప్రభువులు చూడాలనుకుంటున్నారా? అవును/కాదు

రవి నాథ్ తిలహరి, జె.

2023:APHC:9884

గౌరవనీయులైన శ్రీ జస్టిస్ రవి నాథ్ తిలారీ+

రిట్ పిటిషన్ నెం.7985 ఆఫ్ 2023

04.04.2023

మధ్య:

నల్లచెరువు ఓబుల్ సు

....అర్జీదారు

వర్సెస్

ఆంధ్రప్రదేశ్ రాష్ట్రం, ఇంధన శాఖ, దాని ప్రధాన కార్యదర్శి, సచివాలయ భవనాలు, అమరావతి, మరో ఇద్దరు.

..... ప్రతివాదులు

! పిటిషనర్ తరపు న్యాయవాది: పి.సాయి సూర్యతేజ

↑ ప్రతివాదుల తరపు న్యాయవాది: మొదటి ప్రతివాదికి గవర్నమెంట్ ప్లీడర్ ఫర్ ఎనర్జీ

శ్రీ వి.ఆర్.రెడ్డి కొవ్వూరి, ప్రతివాదులకు స్టాండింగ్ కౌన్సెల్ 2 మరియు 3.

< సారాంశం :

> హెడ్ నోట్:

? రిఫర్ చేసిన కేసులు:

1(2012) 8 SCC 216

2. (2007) 14 SCC 517

3. (1975) 1 SCC 70

4. (2004) 4 ఎస్సీసి 19

గౌరవనీయులైన శ్రీ జస్టిస్ రవి నాథ్ తిలహరి

రిట్ పిటిషన్ నెం.7985 ఆఫ్ 2023

తీర్పు:-

పిటిషనర్ తరపు న్యాయవాది శ్రీ పి.సాయి సూర్యతేజ, 1వ అంశానికి గవర్నమెంట్ ప్లేడర్ ఫర్ ఎనర్టీ, 2, 3 ప్రతివాదుల తరపున స్టాండింగ్ కౌన్సెల్ శ్రీ వి.ఆర్.రెడ్డి కొవ్వూరి వాదనలు వినిపించారు.

2. రిజిస్టర్ కాని సంస్థ అయిన పీఎంఆర్ అసోసియేట్స్ పిటిషనర్ ఏకైక యజమాని. టెండర్ కు దరఖాస్తు చేసుకోవడానికి అర్హత మరియు సిద్ధంగా ఉన్నట్లు పేర్కొంటూ, 3వ ప్రతివాదిగా పేర్కొన్న సూపరింటెండెంట్ ఇంజనీర్ (ఎస్ ఈ), కడప ఆపరేషన్ సర్కిల్, ఆంధ్రప్రదేశ్ స్టేట్ పవర్ డిస్ట్రిబ్యూషన్ కార్పొరేషన్ లిమిటెడ్ (సంక్షిప్తంగా, "ఎపిఎస్పిడిసిఎల్"), టెండర్ ఆహ్వానానికి అనుగుణంగా స్పెసిఫికేషన్ రెవ్ ద్వారా జారీ చేయబడింది. సూపరింటెండెంట్ ఇంజనీర్ ఆపరేషన్/కడప యొక్క నెం.15/2022-23 వినియోగదారుల ఆవరణలో స్పాట్ బిల్లుల స్కానింగ్, ప్రింటింగ్ మరియు సర్విసింగ్ కొరకు టెండర్లను ఆహ్వానిస్తున్నది LT కేటగిరీ I, కేటగిరీ II మరియు కేటగిరీ IV (అధిక విలువ, వ్యవసాయ సేవలను మినహాయించి) జిపిఆర్ఎస్ ఎనేబుల్డ్ స్పాట్ బిల్లింగ్ మెషిన్ లతో ఐఆర్/ఐఆర్ డిఎ పోర్ట్ రీడింగులతో/లేకుండా ఐఆర్ డిఎ పోర్ట్ కంపాటబుల్ మీటర్లు కడప జిల్లాలో 01.02 నుండి 01.02 వరకు ఉన్నాయి. టెండర్ ఆహ్వాన నోటీసులోని షరతు నెం.2 మరియు షరతు నెం.19 చట్టవిరుద్ధమైనవని, వాటిని రద్దు చేయడానికి అర్హమైనవిగా ప్రకటించాలని పిటిషనర్ భారత రాజ్యాంగంలోని ఆర్టికల్ 226 కింద ఈ రిట్ పిటిషన్ దాఖలు చేశారు.

3. టెండర్ ఇన్విటేషన్ నోటీసులోని కండిషన్ నెం.2 ఈ క్రింది విధంగా ఉంది:

"2. రేట్లు: ధరల బిడ్ లో ధరల షెడ్యూల్ లో మాత్రమే రేట్లు కోట్ చేయబడతాయి.బి) పర్యవేక్షణ ఛార్జీలు (పర్యవేక్షణ ఛార్జీలు) 0% నుండి 6.5% మాత్రమే ఉండాలి (బేస్ రేటుపై 6.50% మించరాదు), మైనస్ కోట్ చేసిన బిడ్ లు ఆమోదయోగ్యం కాదు.

4. టెండర్ ఆహ్వాన నోటీసులోని షరతు నెం.19 ఈ క్రింది విధంగా ఉంది:

ప్రతి విద్యుత్ రెవెన్యూ కార్యాలయాన్ని (ఈఆర్వో) యూనిట్లా తీసుకుని టెండర్లు దాఖలు చేయాలి. రేట్లు కోట్ చేయకపోవడం టెండర్ తిరస్కరణకు దారితీస్తుంది. షెడ్యూలులో పేర్కొన్న స్పెసిఫికేషన్ ప్రకారం రేటు కోట్ చేయబడుతుంది. బిడ్డర్లకు ఏపీఎస్పీడిసీఎల్ పరిధిలో ఒకటి కంటే ఎక్కువ విద్యుత్ రెవెన్యూ కార్యాలయం (ఈఆర్వో) స్పాట్ బిల్లింగ్ పనులు ఇవ్వరు.

5. పిటిషనర్ తరపు న్యాయవాది వాదనలు వినిపిస్తూ, పాల్గొనేవారు పర్యవేక్షణ ఛార్జీలను 0% కనిష్టంగా, గరిష్టంగా 6.5% చొప్పున కోట్ చేయాలని, మైనస్ కోట్ చేసిన బిడ్లు ఆమోదయోగ్యం కాదని, 3వ ప్రతివాదికి మితిమీరిన విచక్షణాధికారం ఏర్పడుతుందని, ఇది 3వ ప్రతివాది లేదా ప్రజల ప్రయోజనాలకు మంచిది కాదని వాదించారు. ఇది సమాన చికిత్స సూత్రాన్ని ఉల్లంఘిస్తుంది.

టెండర్ కండీషన్ నెం.19కు సంబంధించి పిటిషనర్ తరపు న్యాయవాది వాదనలు వినిపిస్తూ ప్రతి విద్యుత్ రెవెన్యూ కార్యాలయాన్ని (ఈఆర్వో) విడివిడిగా ఒక యూనిట్లా తీసుకోవడం ద్వారా బిడ్డర్లకు ఏపీఎస్పీడిసీఎల్ పరిధిలో ఎక్కడా ఒకరి కంటే ఎక్కువ ఈఆర్వో స్పాట్ వర్క్ ఇవ్వరాదని వాదించారు. ఒకే వ్యక్తి/ఏజెన్సీకి బహుళ ERO(లు)ల్లో పని ఇవ్వబడదు. తత్ఫలితంగా, అటువంటి షరతు విధించడం కఠినమైనది, ఇది భారత రాజ్యాంగంలోని ఆర్టికల్ 19 (1) (జి) ద్వారా హామీ ఇవ్వబడిన ఏదైనా వృత్తిని అభ్యసించడానికి లేదా ఏదైనా వృత్తి, వ్యాపారం లేదా వ్యాపారాన్ని కొనసాగించడానికి ప్రాథమిక హక్కును ఉల్లంఘిస్తూ పబ్లిక్ ప్రొక్యూరెంట్లో నిష్పాక్షికత మరియు సమానత్వ సూత్రాలను ఉల్లంఘిస్తుంది.

7. పిటిషనర్ తరపు న్యాయవాది వాదనలు వినిపిస్తూ గత టెండర్ ఆహ్వానాల్లో అలాంటి షరతులు లేవని, ఈసారి అలాంటి షరతులు విధించారని తెలిపారు.

8. పిటిషనర్ తరపు న్యాయవాది మిచిగాన్ రబ్బర్ (ఇండియా) లిమిటెడ్ వర్సెస్ స్టేట్ ఆఫ్ కర్ణాటక, ఇతరులపై వాదనలు వినిపించారు.

1(2012) 8 SCC 216

9. టెండర్ షరతులు ఏకపక్షంగా లేవని, సమానత్వ సూత్రాలను ఉల్లంఘించవని ఏపీఎస్సీడీసీఎల్ స్టాండింగ్ కౌన్సిల్ వాదించారు. అర్హతా ప్రమాణాలకు లోబడి పాల్గొనడానికి ఇష్టపడే ప్రతి వ్యక్తి, అందరికీ సమానంగా వర్తించే షరతులను పాటిస్తూ పాల్గొనవచ్చు. టెండర్ షరతులు విధించడం అధారిటీ యొక్క పరిపాలనా / కార్యనిర్వాహక చర్య పరిధిలోకి వస్తుందని, ఇందులో ఈ కోర్టు సాధారణంగా రిట్ అధికార పరిధిని ఉపయోగించడంలో జోక్యం చేసుకోదని ఆయన వాదించారు. వర్తమానం అలాంటి జోక్యానికి కారణం కాదు.

10. పార్టీలకు విద్వాంసులైన న్యాయవాదులు సమర్పించిన సమర్పణలను నేను పరిగణనలోకి తీసుకున్నాను మరియు రికార్డులో ఉన్న విషయాలను పరిశీలించాను.

11. పిటిషనర్ తరపు న్యాయవాది వాదనలు వినిపిస్తూ, షరతు నెం.2 దృష్ట్యా, ప్రతి బిడ్డర్ 0% పర్యవేక్షణ ఛార్జీలను కోట్ చేస్తారు. ఇది అలా ఉండవచ్చు, కానీ పర్యవేక్షణ ఛార్జీలను 0% నుండి 6.5% వరకు కొటేషన్ చేయడానికి షరతు అనుమతించినప్పుడు, పర్యవేక్షణ ఛార్జీలు ఎంత శాతం ఉన్నాయో బిడ్డర్ నిర్ణయిస్తారు, అతను కోట్ చేస్తాడు. బిడ్డర్లందరికీ సమానంగా, 0% పర్యవేక్షణ ఛార్జీలను కోట్ చేయడానికి ఇది తెరిచి ఉంటుంది. పర్యవేక్షణ ఛార్జీలను ప్రతివాదులు విజయవంతమైన బిడ్డర్ కు చెల్లించాలి. ఒకవేళ బిడ్డర్ 0% అంటే తాను ఎలాంటి పర్యవేక్షణ ఛార్జీలు వసూలు చేయబోనని పేర్కొన్నట్లయితే, అది ప్రజాప్రయోజనాలకు వ్యతిరేకంగా లేదా వివక్షకు ఎలా దారితీస్తుందో పిటిషనర్ తరపు న్యాయవాది సమర్పించలేరు.

12. టెండర్ కండిషన్ నెం.19 ప్రకారం ఏపీఈపీడీసీఎల్ పరిధిలో ఎక్కడా ఒకటి కంటే ఎక్కువ ఈఆర్వోల స్పాట్ బిల్డింగ్ పనులు ఇవ్వరాదని, గతంలో టెండర్ ఆహ్వానాల్లో ఉండకపోవచ్చని, ఒక బిడ్డర్ ఒకటి కంటే ఎక్కువ ఈఆర్వోల స్పాట్ బిల్డింగ్ పనులను అప్పగించడానికి అర్హత కలిగి ఉండవచ్చునని, అయితే ఆ ప్రాతిపదికన పిటిషనర్ పట్టుబట్టలేరని పేర్కొన్నారు. ప్రతిస్పందకుడు అదే షరతును కొనసాగించాలి. ఈ పరిస్థితి సమర్థవంతమైన మరియు సకాలంలో స్పాట్ బిల్డింగ్ పనికి కావచ్చు. సవాలు ప్రాతిపదికన టెండర్ షరతు నెం.19 ఏకపక్షంగా పేర్కొనలేం.

13. భారత రాజ్యాంగంలోని ఆర్టికల్ 19(1)(జి) ప్రకారం ఏ వృత్తి, వ్యాపారం, వ్యాపారం చేసే హక్కును ఈ షరతులు ఉల్లంఘిస్తున్నాయని పిటిషనర్ తరపు న్యాయవాది వాదించడం కూడా సుస్థిరం కాదు.

14. ప్రభుత్వంతో వ్యాపారం లేదా వ్యాపారం కొనసాగించడానికి ఏ వ్యక్తి ప్రాథమిక హక్కును కోరలేడని చట్టంలో బాగా నిర్ణయించబడింది. ఎరుసియన్ ఎక్స్ప్లొరేషన్ మెంట్ అండ్ కెమికల్స్ వర్సెస్ స్టేట్ ఆఫ్ వెస్ట్ బెంగాల్ 2 కేసులో, గౌరవనీయ సుప్రీం కోర్టు రాష్ట్రం తనకు నచ్చిన వ్యక్తితో ఒప్పందం చేసుకోవచ్చని పేర్కొంది. ప్రభుత్వం తనతో ఒప్పందం కుదుర్చుకోవాలని పట్టుబట్టే ప్రాథమిక హక్కు ఎవరికీ లేదు. మిచిగాన్ రబ్బర్ (ఇండియా) లిమిటెడ్ (సుప్రా)లో గౌరవనీయ సుప్రీం కోర్టు ప్రభుత్వంతో వ్యాపారం కొనసాగించడానికి ఏ వ్యక్తి ప్రాథమిక హక్కును పొందలేరని పేర్కొంది.

2(1975) 1 SCC 70

15. ఇంకా టెండర్ ఇన్విటేషన్ షరతులు అంటే ఏ షరతులను పొందుపరచాలనేది అధారిటీ అడ్మినిస్ట్రేటివ్ డొమైన్ పరిధిలోకి వస్తుంది. ఇటువంటి పరిస్థితులపై న్యాయ సమీక్ష పరిధి పరిమితం.

16. డైరెక్టరేట్ ఆఫ్ ఎడ్యుకేషన్ మరియు ఇతరులు వర్సెస్ ఎడ్యుకాంప్ డేటామాటిక్స్ లిమిటెడ్ మరియు ఇతరులు 3 లో, గౌరవ సుప్రీంకోర్టు టెండర్ యొక్క నియమనిబంధనలను కాంట్రాక్ట్ స్వభావాన్ని దృష్టిలో ఉంచుకుని ప్రభుత్వంచే నిర్దేశించబడింది మరియు అటువంటి విషయాలలో, టెండర్ యొక్క నియమనిబంధనలను సూచించడానికి టెండర్ కోరే అధారిటీ ఉత్తమ న్యాయమూర్తి

అని పేర్కొంది. పరిశీలనలో ఉన్న టెండర్ లో సూచించిన షరతులు గతంలో టెండర్ ఆహ్వానాల్లో నిర్దేశించిన షరతుల కంటే మెరుగ్గా ఉన్నాయో లేదో చెప్పాల్సిన బాధ్యత హైకోర్టుకు లేదు.

17. డైరెక్టరేట్ ఆఫ్ ఎడ్యుకేషన్ (సుప్రా) లోని 9 నుంచి 12 పేరాలను పరిశీలించడం సముచితం.

9. నిరంకుశత్వం లేదా పక్షపాతాన్ని నివారించడానికి న్యాయస్థానాలు తన న్యాయ సమీక్షా అధికారాలను ఉపయోగించి కాంట్రాక్టుల మంజూరును పరిశీలించవచ్చు. అయితే, ఇలాంటి విషయాల్లో న్యాయసమీక్ష అధికారాన్ని వినియోగించడంలో అంతర్లీనంగా పరిమితులు ఉన్నాయి. టెండర్లు జారీ చేయడం ద్వారా బిడ్లను ఆహ్వానించేటప్పుడు ఒప్పంద విషయాల్లో న్యాయ సమీక్ష ఎంతవరకు అనుమతించబడుతుందనే అంశాన్ని టాటా సెల్యులార్ వర్సెస్ యూనియన్ ఆఫ్ ఇండియా [1994 (6) ఎస్ సిసి 651] కేసులో ఈ కోర్టు లోతుగా పరిశీలించింది. మొత్తం కేసు చట్టాన్ని పరిశీలించిన తరువాత ఈ క్రింది సూత్రాలు రూపొందించబడ్డాయి.

3(2004) 4 SCC 19

94. పైన పేర్కొన్న సూత్రాలు:

(1) ఆధునిక ధోరణి పరిపాలనా చర్యలో న్యాయపరమైన సంయమనాన్ని సూచిస్తుంది.

(2) కోర్టు అప్పీలు కోర్టుగా కూర్చోదు, కానీ నిర్ణయం తీసుకున్న విధానాన్ని సమీక్షిస్తుంది.

(3) పరిపాలనాపరమైన నిర్ణయాన్ని సరిదిద్దే నైపుణ్యం కోర్టుకు లేదు. పరిపాలనాపరమైన నిర్ణయాన్ని పునఃసమీక్షించడానికి అనుమతిస్తే, అవసరమైన నైపుణ్యం లేకుండా, అది తన స్వంత నిర్ణయాన్ని మార్చుకుంటుంది, అది తప్పు కావచ్చు.

(4) టెండర్ కు ఆహ్వానం యొక్క నిబంధనలు న్యాయ పరిశీలనకు తెరవబడవు ఎందుకంటే టెండర్ కు ఆహ్వానం ఒప్పంద పరిధిలో ఉంది. సాధారణంగా చెప్పాలంటే, టెండర్లు ఆమోదించడం లేదా

కాంట్రాక్ట్ ఇవ్వడం అనే నిర్ణయం అనేక అంచెల ద్వారా చర్చల ప్రక్రియ ద్వారా వస్తుంది. తరచుగా, ఇటువంటి నిర్ణయాలు నిపుణులచే గుణాత్మకంగా తీసుకోబడతాయి.

(5) ప్రభుత్వానికి ఒప్పంద స్వేచ్ఛ ఉండాలి. మరో మాటలో చెప్పాలంటే, ఒక పరిపాలనా రంగంలో లేదా పాక్షిక పరిపాలనా రంగంలో పనిచేసే ఒక పరిపాలనా సంస్థకు కీళ్ళలో న్యాయమైన పాత్ర అవసరం. ఏదేమైనా, ఈ నిర్ణయం సహేతుకత యొక్క వెద్దెస్పరీ సూత్రాన్ని వర్తింపజేయడం ద్వారా పరీక్షించబడాలి (పైన సూచించిన దాని ఇతర వాస్తవాలతో సహా) కానీ పక్షపాతం ద్వారా ప్రభావితం కాని లేదా దురుద్దేశంతో వ్యవహరించని నిరంకుశత్వం నుండి విముక్తి పొందాలి.

(6) నిర్ణయాలను రద్దు చేయడం పరిపాలనపై భారీ పరిపాలనా భారాన్ని మోపవచ్చు మరియు పెరిగిన మరియు ఖర్చుకు దారితీస్తుంది.

10. ఎయిర్ ఇండియా లిమిటెడ్ వర్సెస్ కొచ్చిన్ ఇంటర్నేషనల్ ఎయిర్ పోర్ట్ లిమిటెడ్ [2000 (2) ఎస్ సిసి 617]లో, ఈ కోర్టు ఇలా పేర్కొంది:

"ఒక కాంట్రాక్ట్ ఇవ్వడం, అది ఒక ప్రైవేట్ పార్టీ లేదా ఒక ప్రభుత్వ సంస్థ లేదా ప్రభుత్వం ద్వారా కావచ్చు, ఇది తప్పనిసరిగా వాణిజ్య లావాదేవీ. ఒక వాణిజ్యపరమైన నిర్ణయానికి రావడానికి వాణిజ్యపరమైన పరిగణనలు ముఖ్యమైనవి. ఒక నిర్ణయానికి రావడానికి రాష్ట్రం తన స్వంత పద్ధతిని ఎంచుకోవచ్చు. ఇది టెండర్ కు తన స్వంత ఆహ్వాన నిబంధనలను నిర్ణయించగలదు మరియు అది న్యాయ పరిశీలనకు తెరవబడదు. చివరకు తనకు వచ్చిన ఆఫర్లలో ఒకదాన్ని అంగీకరించాలని నిర్ణయించుకునే ముందు సంప్రదింపులు జరపవచ్చు. కాంట్రాక్ట్ ఇవ్వడానికి ధర ఎల్లప్పుడూ ఏకైక ప్రమాణం కానవసరం లేదు. టెండర్ షరతులు అటువంటి సడలింపును అనుమతిస్తే, నిజమైన కారణాల వల్ల ఏదైనా సడలింపు ఇవ్వడానికి స్వేచ్ఛ ఉంది. ఇది గరిష్టంగా లేదా అత్యల్పంగా ఉన్నప్పటికీ ఆఫర్లు అంగీకరించకపోవచ్చు. కానీ ప్రభుత్వం, దాని కార్పొరేషన్లు, పరికరాలు, ఏజెన్సీలు తాము నిర్దేశించిన నియమాలు, ప్రమాణాలు, విధానాలకు కట్టుబడి ఉండాలి తప్ప

ఏకపక్షంగా వాటి నుంచి వైదొలగకూడదు. ఆ నిర్ణయం న్యాయ సమీక్షకు అనుకూలం కానప్పటికీ, దురుద్దేశం, అసమంజసం, నిరంకుశత్వం వల్ల అది దెబ్బతిన్నట్లు తేలితే కోర్టు నిర్ణయం తీసుకునే ప్రక్రియను పరిశీలించి జోక్యం చేసుకోవచ్చు.

11. మోనార్క్ ఇన్స్ట్రక్టర్ (పి) లిమిటెడ్ వర్సెస్ కమిషనర్, ఉల్హాస్నగర్ మునిసిపల్ కార్పొరేషన్ మరియు ఇతరులు (2000 (5) ఎస్సిసి 287) కేసులో ఈ సూత్రాన్ని ఈ కోర్టు మళ్లీ పేర్కొంది. కాంట్రాక్ట్ స్వభావాన్ని దృష్టిలో ఉంచుకుని టెండర్ లోని నియమనిబంధనలను ప్రభుత్వం నిర్దేశిస్తుందని, ఇలాంటి విషయాల్లో టెండర్ కు పిలిచే అధారిటీ టెండర్ నియమనిబంధనలను నిర్దేశించడానికి ఉత్తమ న్యాయమూర్తి అని అభిప్రాయపడింది. పరిశీలనలో ఉన్న టెండర్ లో సూచించిన షరతులు గతంలో టెండర్ ఆహ్వానాల్లో నిర్దేశించిన షరతుల కంటే మెరుగ్గా ఉన్నాయో లేదో కోర్టులు చెప్పాల్సిన అవసరం లేదు.

12. టెండరుకు ఆహ్వానం నిబంధనలు న్యాయ పరిశీలనకు తావులేవని, కాంట్రాక్ట్ పరిధిలో కూడా ఉన్నాయని ఈ నిర్ణయాల్లో స్పష్టంగా పేర్కొన్నారు. టెండర్ నిబంధనలను నిర్ణయించడంలో ప్రభుత్వానికి స్వేచ్ఛ ఉండాలి. పరిపాలనా రంగంలో ఒక పరిపాలనా సంస్థకు అవసరమైన అనుబంధంగా దాని కీళ్ళలో సహేతుకమైన పాత్రను కలిగి ఉండాలి. పాలనా విధాన నిర్ణయం ఏకపక్షంగా, వివక్షతో, దురుద్దేశంతో లేదా పక్షపాతంతో వ్యవహరించినప్పుడు మాత్రమే న్యాయస్థానాలు జోక్యం చేసుకుంటాయి. నిర్దిష్ట పరిస్థితుల ద్వారా అవసరమైన ఆచరణాత్మక సర్దుబాట్లకు ఇది అర్హమైనది. ప్రభుత్వం సూచించిన టెండర్ నిబంధనలను కోర్టులు కొట్టివేయలేవు, ఎందుకంటే టెండర్లో మరికొన్ని నిబంధనలు నిష్పాక్షికంగా, తెలివిగా లేదా తార్కికంగా ఉంటాయని భావిస్తుంది. విధాన నిర్ణయం ఏకపక్షంగా, వివక్షతో, దురుద్దేశంతో ఉంటే న్యాయస్థానాలు జోక్యం చేసుకోగలవు.

18. మిచిగాన్ రబ్బర్ (ఇండియా) లిమిటెడ్ (సుప్రా)లో, టెండర్ డాక్యుమెంట్ యొక్క షరతులను రూపొందించడం మరియు ఒక ఒప్పందాన్ని మంజూరు చేసే విషయంలో రాష్ట్ర అధికారులకు ఎక్కువ

అక్షాంశాన్ని అంగీకరించాల్సిన అవసరం ఉందని, టెండరింగ్ అథారిటీ చర్య దురుద్దేశంతో కూడుకున్నదని మరియు దాని చట్టబద్ధమైన అధికారాలను దుర్వినియోగం చేసినట్లు తేలకపోతే, న్యాయస్థానాల జోక్యం అవసరం లేదు.

19. మిచిగాన్ రబ్బర్ (ఇండియా) లిమిటెడ్ (సుప్ర) యొక్క 10,11,19 మరియు 23 పేరాగ్రాఫ్ ఈ క్రింది విధంగా పునరుత్పత్తి చేయబడింది:

10. టెండర్ డాక్యుమెంట్లలో పొందుపరిచిన ఇలాంటి షరతులను, పరిపాలనా చర్యల పరిధి, న్యాయసమీక్షను ఈ కోర్టు పలు తీర్పుల్లో పరిగణనలోకి తీసుకుంది. అటువంటి సమీక్ష ప్రక్రియలో అనుసరించాల్సిన పరిధి మరియు విధానం ఈ న్యాయస్థానం యొక్క సుదీర్ఘ వరుస నిర్ణయాల ద్వారా పరిష్కరించబడ్డాయి. చట్టం యొక్క సూత్రం ఇప్పటికే పరిష్కరించబడింది మరియు బాగా గుర్తించబడింది కాబట్టి, అటువంటి విషయాలలో వర్తించే సంబంధిత పరీక్షలు మరియు ఈ కోర్టు యొక్క వైఖరిని పునఃసమీక్షించడానికి మాత్రమే మనం కొన్ని నిర్ణయాలను ప్రస్తావించవచ్చు.

11. టాటా సెల్యులార్ లో వి. యూనియన్ ఆఫ్ ఇండియా ((1994) 6 ఎస్ సిసి 651) ఈ కోర్టు ఒకవైపు విషయాలను నిర్ణయించడానికి పరిపాలనా విచక్షణ మరియు మరోవైపు ఏదైనా అన్యాయాన్ని సరిదిద్దాల్సిన అవసరం మధ్య సరైన సమతుల్యతను కనుగొనవలసిన అవసరాన్ని నొక్కిచెప్పింది మరియు ఇలా పేర్కొంది: (ఎస్ సిసి పేజీలు 687-88, పేరా 94).

(1) ఆధునిక ధోరణి పరిపాలనా చర్యలో న్యాయపరమైన సంయమనాన్ని సూచిస్తుంది.

(2) కోర్టు అప్పీలు కోర్టుగా కూర్చోదు, కానీ నిర్ణయం తీసుకున్న విధానాన్ని సమీక్షిస్తుంది.

(3) పరిపాలనాపరమైన నిర్ణయాన్ని సరిదిద్దే నైపుణ్యం కోర్టుకు లేదు. పరిపాలనాపరమైన నిర్ణయాన్ని పునఃసమీక్షించడానికి అనుమతిస్తే, అవసరమైన నైపుణ్యం లేకుండా, అది తన స్వంత నిర్ణయాన్ని మార్చుకుంటుంది, అది తప్పు కావచ్చు.

(4) టెండర్ కు ఆహ్వానం యొక్క నిబంధనలు న్యాయ పరిశీలనకు తెరవబడవు ఎందుకంటే టెండర్ కు ఆహ్వానం ఒప్పంద పరిధిలో ఉంది. ...

(5) ప్రభుత్వానికి ఒప్పంద స్వేచ్ఛ ఉండాలి. మరో మాటలో చెప్పాలంటే, ఒక పరిపాలనా రంగంలో లేదా పాక్షిక-పరిపాలనా రంగంలో పనిచేసే ఒక పరిపాలనా సంస్థకు జాయింట్లలో న్యాయమైన పాత్ర అవసరం. ఏదేమైనా, ఈ నిర్ణయాన్ని వెడ్డెస్పర్ సూత్రం (అసోసియేటెడ్ ప్రావిన్షియల్ పిక్చర్ హౌస్ లిమిటెడ్ వర్సెస్ వెడ్డెస్పర్ కార్పొ, (1948) 1 కెబి 223 : (1947) 2 ఆల్ ఇఆర్ 680 (సిఎ)] యొక్క సహేతుకత (పైన సూచించిన ఇతర వాస్తవాలతో సహా) వర్తింపజేయడం ద్వారా పరీక్షించడమే కాకుండా, పక్షపాతం లేదా దురుద్దేశంతో ప్రభావితం కాని నిరంకుశత్వం నుండి విముక్తి పొందాలి.

(6) నిర్ణయాలను రద్దు చేయడం వల్ల పరిపాలనపై భారీ పరిపాలనా భారం పడుతుంది మరియు పెరిగిన మరియు ఖర్చుకు దారితీస్తుంది."

19. పై సమర్పణలను పరిగణనలోకి తీసుకున్నప్పుడు, త్రిసభ్య ధర్మాసనం ఈ క్రింది విధంగా పేర్కొంది: (రిజిస్ట్రేషన్ ప్లేట్ల కేసు [(2005) 1 ఎస్సిసి 679], ఎస్సిసి పేజీలు 698-701, పేరాలు 38-40 & 43-44)

38. టెండర్ డాక్యుమెంట్ యొక్క షరతులను రూపొందించడం మరియు హై సెక్యూరిటీ రిజిస్ట్రేషన్ ప్లేట్ల సరఫరాను నిర్ధారించే స్వభావం కలిగిన కాంట్రాక్ట్ ఇచ్చే విషయంలో, ఎక్కువ అక్షాంశాలను రాష్ట్ర అధికారులకు అప్పగించాల్సి ఉంటుంది. టెండరింగ్ అథారిటీ చర్య దురుద్దేశంతో కూడుకున్నదని, చట్టబద్ధమైన అధికారాల దుర్వినియోగం అని తేలితే తప్ప టెండర్ షరతులు చెల్లవు. టెండర్ షరతులను క్షుణ్ణంగా పరిశీలిస్తే, అవి ఆర్టికల్ 14 కింద సమానత్వ క్లాజును ఉల్లంఘించినట్లు లేదా రాజ్యాంగంలోని ఆర్టికల్ 19 ప్రకారం టెండర్ల తరగతి యొక్క ప్రాథమిక హక్కులను ఉల్లంఘించినట్లు మాకు కనిపించదు. కేంద్ర, రాష్ట్ర అధికారుల తరపున చేసిన సమర్పణలు, టెండర్ షరతుల షరతులకు చూపిన సమర్థన ఆధారంగా, విదేశాల్లో రిజిస్ట్రేషన్ ప్లేట్లను సరఫరా చేసే రంగంలో

అనుభవం, వ్యాపార టర్నోవర్ పరిమాణం వంటి క్లాజులు స్వదేశీ తయారీదారులను ఈ రంగానికి దూరంగా ఉంచడానికి ఉద్దేశించినవిగా మనకు కనిపించడం లేదు. రూల్ 50లో పథకాన్ని రూపొందించి, దాని కింద కేంద్ర ప్రభుత్వం మార్గదర్శకాలను జారీ చేసిన రోజున, భారతదేశంలో ఇంత ఉన్నత పరిమాణంలో, దీర్ఘకాలిక ప్రాతిపదికన మరియు భద్రత మరియు భద్రతను నిర్ధారించే విధంగా సరఫరా చేసే పనిని చేపట్టడానికి సాంకేతిక మరియు ఆర్థిక సామర్థ్యం కలిగిన దేశీయ తయారీదారులు చాలా మంది లేరని వివరించబడింది, ఇది కొత్త అధునాతన రిజిస్ట్రేషన్ ప్రవేశపెట్టడం ద్వారా సాధించవలసిన ప్రధాన లక్ష్యం. ప్లెట్టు..

39. టెండర్ ను ఆహ్వానించే నోటీసుకు అందరూ ప్రతిస్పందించవచ్చు మరియు అంతిమంగా ఒక ప్రాంతానికి లేదా రాష్ట్రానికి ఒక తయారీదారును ఎంపిక చేసినప్పటికీ, ఒక ప్రైవేట్ పార్టీకి అనుకూలంగా వ్యాపారంపై గుత్తాధిపత్యాన్ని ప్రభుత్వం సృష్టించిందని చెప్పలేము. రూల్ 50 ప్రకారం సంబంధిత ఆర్టివోలు ఈ విధానాన్ని అమలు చేయడానికి లేదా ఎంపిక చేసిన ఆమోదించిన తయారీదారు ద్వారా అమలు చేయడానికి అనుమతిస్తుంది.

40. బహిరంగ పోటీ ప్రక్రియ ద్వారా ఒక తయారీదారును ఎన్నుకోవడం అనేది రాజ్యాంగంలోని ఆర్టికల్ 19(1)(జి)ను ఉల్లంఘించి, ఆ ఆర్టికల్ క్లాజ్ (6)ను ఉల్లంఘించడం గుత్తాధిపత్యాన్ని సృష్టించడం కాదు. ఎత్తి చూపినట్లుగా, అమలులో అత్యంత అధునాతన పదార్థాల యొక్క పెద్ద నెట్వర్క్ కార్యకలాపాలు ఉంటాయి. తయారీదారుడు ఆర్టివో ఆవరణలో ఎంబోసింగ్ స్టేషన్లను కలిగి ఉండాలి. అతను తన ప్రధాన యూనిట్ నుండి పొందే ప్రతి ప్లేట్ యొక్క డేటాను నిర్వహించాలి. దీనిని ఆర్టివో డేటా ద్వారా క్రాస్ చెక్ చేయాల్సి ఉంటుంది. ఆర్టివో కార్యాలయంలో ఒక సర్వర్ ఉండాలి, అది ప్రతి రాష్ట్రంలోని అన్ని ఆర్టికల్ తో అనుసంధానించబడి, దానిని దేశం మొత్తానికి అనుసంధానం చేయాలి. సరఫరాదారులుగా బహుళ తయారీదారులకు బదులుగా ఒక తయారీదారు ఉంటే రికార్డును ఒక్కొక్కటిగా నిర్వహించడం మరియు దాని కార్యకలాపాలపై పర్యవేక్షణ రాష్ట్రానికి సులభం అవుతుంది. బహుళ తయారీదారుల ప్రమేయం ఉంటే వారి ఆవరణలోని ఆర్టివోల ద్వారా ఈ పథకం

యొక్క వాస్తవ నిర్వహణ సంక్లిష్టంగా మరియు గందరగోళంగా ఉంటుంది. వాహనాలకు కొత్త ప్లేట్లను అతికించడంలో హై సెక్యూరిటీ కాన్సెప్ట్ ను కూడా ఇది తీవ్రంగా దెబ్బతీస్తుంది. ఒకే తయారీదారు ఉంటే తక్కువ సంఖ్యలో వాహనాలు, తక్కువ వ్యాపారం ఉన్న గ్రామీణ ప్రాంతాలకు వెళ్లి సేవలు అందించాల్సి ఉంటుంది. మల్టీమానుఫ్యాక్చరర్లు వాహనాల సంఖ్య ఎక్కువగా ఉన్న పట్టణ ప్రాంతాలపై మాత్రమే దృష్టి సారించవచ్చు.

43. పనులను విజయవంతంగా నిర్వహించే సామర్థ్యం, వనరులు కాంట్రాక్టర్లు ఉన్నాయో లేదో నిర్ధారించడానికి టెండర్లకు కొన్ని షరతులు లేదా అర్హతలను నిర్దేశించాలి. రాజ్యాంగంలోని ఆర్టికల్ 14 ప్రకారం ప్రభుత్వం ఇష్టానుసారంగా కాంట్రాక్టర్ ను ఎంపిక చేయరాదు. కాంట్రాక్ట్ ఇవ్వడంలో సహేతుకంగా, నిష్పాక్షికంగా, ప్రజాప్రయోజనాల దృష్ట్యా వ్యవహరించాలి. అదే సమయంలో, ప్రభుత్వంతో వ్యాపారం కొనసాగించడానికి ఏ వ్యక్తి కూడా ప్రాథమిక హక్కును కోరలేడు. కాంట్రాక్ట్ కోసం పోటీ పడటంలో ప్రజాప్రయోజనాలకు విఘాతం కలిగించే విధంగా తనకు అన్యాయం జరగరాదని, వివక్ష చూపకూడదని మాత్రమే ఆయన చెప్పుకోవచ్చు. నిస్సందేహంగా, బార్ లో ఉదహరించిన ఈ కోర్టు యొక్క వివిధ నిర్ణయాల నుండి బలంగా స్థాపించబడిన చట్టపరమైన స్థానం [ఎడి.: ఎయిర్ ఇండియా లిమిటెడ్ వర్సెస్ కొచ్చిన్ ఇంటర్నేషనల్ ఎయిర్ పోర్ట్ లిమిటెడ్, (2000) 2 ఎస్ సిసి 617; ఆసియా ఫౌండేషన్ & కన్స్ట్రక్షన్ లిమిటెడ్ వర్సెస్ ట్రాఫాల్గర్ హౌస్ కన్స్ట్రక్షన్ (ఐ) లిమిటెడ్, (1997) 1 ఎస్ సిసి 738; కృష్ణన్ కక్కాంత్ వి. కేరళ ప్రభుత్వం, (1997) 9 ఎస్ సిసి 495; ఉగర్ షుగర్ వర్సెస్ లిమిటెడ్ వర్సెస్ డిల్లీ అడ్మిన్, (2001) 3 ఎస్ సిసి 635; స్టెర్లింగ్ కంప్యూటర్స్ లిమిటెడ్ వర్సెస్ ఎం అండ్ ఎస్ పబ్లికేషన్స్ లిమిటెడ్, (1993) 1 ఎస్ సిసి 445; యూనియన్ ఆఫ్ ఇండియా వర్సెస్ దినేష్ కుమార్. కార్న్వెల్, (2001) 8 SCC 491.] అంటే ప్రభుత్వ ఒప్పందాలు అత్యంత విలువైన ఆస్తులు మరియు టెండర్లు మరియు కాంట్రాక్టర్లతో వ్యవహరించే విషయంలో ప్రభుత్వంపై నిష్పాక్షిక ప్రమాణాలను అమలు చేయడానికి కోర్టు సిద్ధంగా ఉండాలి.

44. ప్రస్తుత కేసులో టెండర్లను ఆహ్వానించే నోటీస్ నిబంధనలు విదేశీ భాగస్వామ్యం ఉన్న పార్టీలకు అనుకూలంగా గుత్తాధిపత్యాన్ని సృష్టిస్తాయనే వాదనలో వాస్తవం లేదు. ఓపెన్ టెండర్ విధానం ద్వారా అధునాతన వస్తువు సరఫరా చేసే పనిని అప్పగించడానికి సమర్థుడైన కాంట్రాక్టర్ ను ఎంపిక చేయడం, పిటిషనర్ల తరపున సూచించినట్లు గుత్తాధిపత్యాన్ని సృష్టించే చర్య కాదు. టెండర్లను ఆహ్వానించే నోటీసుల నిబంధనలు ఉద్దేశపూర్వకంగా దేశీయ తయారీదారులను, ఈ రంగంలోని కొత్త పారిశ్రామికవేత్తలను మినహాయించాయనే వాదనలు వినిపిస్తున్నాయి. విదేశీ సహకారం ఉన్న పార్టీలను ప్రోత్సహించడానికి మరియు స్వదేశీ తయారీదారులను మినహాయించడానికి నిబంధనలు మరియు షరతులు రూపొందించినట్లు రికార్డుల నుండి ఎటువంటి సూచన లేనందున, న్యాయపరమైన జోక్యం అవసరం లేదు.

ఇది గమనించిన ఈ కోర్టు నేరుగా ఈ కోర్టులో దాఖలైన అన్ని రిట్ పిటిషన్లను కొట్టివేసి, హైకోర్టు నుంచి ఈ కోర్టుకు బదిలీ చేసింది.

23. పై నిర్ణయాలను బట్టి కింది సూత్రాలు వెలువడతాయి.

(ఎ) అధికరణ 14 యొక్క ప్రాథమిక ఆవశ్యకత ప్రభుత్వం చేత చర్యలో నిష్పాక్షికత, సారాంశం మరియు పదార్థంలో ఏకపక్షంగా లేకపోవడం న్యాయమైన ఆట యొక్క హృదయ స్పందన. ఈ చర్యలు న్యాయసమీక్షకు అనువుగా ఉంటాయి, రాజ్యం స్పష్టమైన కారణం కోసం చట్టబద్ధంగా వ్యవహరించాలి తప్ప ఏ దురుద్దేశం కోసం కాదు. ఒకవేళ రాష్ట్రం సహేతుకత పరిధిలో పనిచేస్తే, జాతీయ ప్రాధాన్యతలను పరిగణనలోకి తీసుకోవడం న్యాయబద్ధం అవుతుంది;

(బి) టెండర్ విలువను నిర్ణయించడం పూర్తిగా కార్యనిర్వాహక వర్గం పరిధిలో ఉంటుంది మరియు ఏకపక్షంగా లేదా అసమంజసంగా రుజువు చేయబడిన కార్యనిర్వాహక చర్యను కొట్టివేయడం మినహా ఈ ప్రక్రియలో న్యాయస్థానాలకు ఎటువంటి పాత్ర లేదు. టెండర్లు పిలవడం ద్వారా కాంట్రాక్టులు

ఇవ్వడం వంటి కొన్ని ఆరోగ్యకరమైన ప్రమాణాలు, నిబంధనలకు అనుగుణంగా ప్రభుత్వం వ్యవహరిస్తే, ఆ పరిస్థితుల్లో న్యాయస్థానాల జోక్యం చాలా పరిమితం;

(సి) టెండర్ డాక్యుమెంట్ యొక్క షరతులను రూపొందించడం మరియు కాంట్రాక్ట్ ఇచ్చే విషయంలో, టెండరింగ్ అథారిటీ యొక్క చర్య దురుద్దేశంతో కూడుకున్నదని మరియు దాని చట్టబద్ధమైన అధికారాలను దుర్వినియోగం చేసినట్లు తేలితే తప్ప, న్యాయస్థానాల జోక్యం అవసరం లేదని తేలితే తప్ప రాష్ట్ర అధికారులకు ఎక్కువ అక్షాంశాన్ని అంగీకరించాల్సి ఉంటుంది;

(డి) పనులను విజయవంతంగా నిర్వహించగల సామర్థ్యం మరియు వనరులు కాంట్రాక్టర్ కు ఉన్నాయని నిర్ధారించడానికి టెండర్లకు కొన్ని షరతులు లేదా అర్హతలను నిర్దేశించాలి; మరియు

(ఇ) కాంట్రాక్ట్ ఇవ్వడంలో ప్రభుత్వం లేదా దాని ఉపకరణాలు సహేతుకంగా, నిష్పాక్షికంగా, ప్రజాప్రయోజనాల దృష్ట్యా వ్యవహరిస్తే, ఇక్కడ కూడా కోర్టు జోక్యం చాలా పరిమితంగా ఉంటుంది, ఎందుకంటే ప్రభుత్వంతో వ్యాపారం కొనసాగించడానికి ఏ వ్యక్తి కూడా ప్రాథమిక హక్కును పొందలేడు."

20. పైన పేర్కొన్న కారణాల వల్ల, గతంలో 2 మరియు 9 వంటి టెండర్ షరతులు లేవు లేదా ప్రస్తుత రూపంలో మునుపటి టెండర్ ఆహ్వాన నిబంధనలకు భిన్నమైన షరతులను విధించడానికి అధికారులకు అవకాశం లేదు.

21. ప్రస్తుత సందర్భంలో న్యాయసమీక్ష అధికారాన్ని ఉపయోగించడంలో జోక్యం చేసుకోవడానికి టెండర్ ఆహ్వాన షరతులు అవకాశం లేదు.

22. ఈ విధంగా పరిగణనలోకి తీసుకుంటే, రిట్ పిటిషన్ లో ఎలాంటి బలం లేదు, తదనుగుణంగా దానిని కొట్టివేస్తారు.

23. ఖర్చులకు సంబంధించి ఆర్డర్ లేదు. దానికి కొనసాగింపుగా వివిధ పిటిషన్లు ఏవైనా పెండింగ్లో ఉంటే వాటిని కూడా మూసివేయాలి.

2023:APHC:9884

రవి నాథ్ తిల్లరి,జె.

తేదీ:04.04.2023

రాసుకో:

ఎల్.ఆర్ కాపీ మార్క్ చేయాలి

B/o.

Gk

గౌరవనీయులైన శ్రీ జస్టిస్ రవి నాథ్ తిలహరి

రిట్ పిటిషన్ నెం.7985 ఆఫ్ 2023

తేదీ:04.04.2023